

העותרים: 1. בצלם – מרכז המידע הישראלי לזכויות אדם בשטחים

2. [REDACTED]

3. [REDACTED]

ע"י ב"כ עוה"ד נעמי הגר ו/או עידו קטרי ו/או שרי בשי מ"גישה - מרכז לשמירה
על הזכות לנוע"י
רחוב הרכבת 42
תל אביב, 6777008
טלפון: 03-6244120; פקס: 03-6244130

- נגד -

המשיבים: 1. שר הביטחון

2. שר הפנים

3. אלוף פיקוד הדרום

4. מתאם פעולות הממשלה בשטחים

כולם ע"י פרקליטות מחוז דרום (אזרחי)
רחוב התקווה 4, באר-שבע, ת"ד 615

עתירה מינהלית דחופה

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת להורות למשיבים להשיב לבקשתם של העותרים 2-3, עובדי השטח של העותרת 1 לצאת מרצועת עזה ולהגיע לפגישות עבודה והשתלמות מקצועית בירושלים בין התאריכים 18-22.8.2013 ולאשר את הבקשה.

כמו כן, מתבקש בית המשפט הנכבד לחייב את המשיבים בהוצאות העותרים לרבות שכ"ט עו"ד, בצירוף מע"מ כדין.

הצדדים

1. **העותר 1** (להלן: "בצלם") הינו ארגון שהוקם בשנת 1989 על-ידי אנשי-רוח, משפטנים, רופאים, עיתונאים וחברי-כנסת. מטרתו העיקרית של הארגון הן להיאבק נגד הפרות זכויות האדם בגדה המערבית וברצועת עזה באמצעות תיעודן והבאתן לידיעת הציבור הרחב וקובעי המדיניות; להילחם בתופעת ההדחקה וההכחשה הקיימת בחברה הישראלית ולתרום ליצירת תרבות של זכויות אדם בישראל.

2. **העותרים 2-3** (להלן: "העותרים") הינם תחקירני השטח של בצלם ברצועת עזה. הם אוספים עדויות, כותבים תחקירים על הפרות זכויות האדם ברצועה ומשמשים העיניים והאוזניים של בצלם שם.

3. **המשיב 1** (להלן: **שר הביטחון**) הינו הממונה על הצבא מכוח חוק יסוד: הצבא.
4. **המשיב 2** (להלן: **שר הפנים**) הינו הממונה על משרד הפנים, שאליו כפופים רשות האוכלוסין וההגירה ומינהל מעברי הגבול.
5. **המשיב 3** (להלן: **המפקד הצבאי בדרום**) הינו בעל הסמכות להוצאת היתרי כניסה לישראל לצורך מעבר מרצועת עזה ואליה, סמכות אותה האציל לו שר הפנים.
6. **המשיב 4** (להלן: **מתפ"ש**) הינו בעל הסמכות לקביעת הקריטריונים, המשתנים מעת לעת, בנוגע למעבר אנשים מרצועת עזה ואליה.

ואלו נימוקי העתירה:

א. התשתית העובדתית

7. העותר 2 הינו תושב פלסטיני המתגורר ברצועת עזה, בן 46, נשוי ואב לשני ילדים. העותר שהינו עיתונאי במקצועו, עבד בעבר בתקשורת הפלסטינית כקריין חדשות בשפה העברית. מאז שנת 2007 ועד היום, מועסק העותר 2 על-ידי בצלם כעובד שטח ברצועת עזה.
8. במסגרת עבודתו הוזמן העותר 2 בחודש ינואר 2010 על-ידי ארגון תקשורת להשתלמות מקצועית בירושלים ליום אחד. בקשתו אושרה והוא נכנס לירושלים. גם לחלק השני של ההשתלמות שנערך מאוחר יותר - הוסדר מעברו של העותר, אך בשל נסיבות אישיות, הוא בחר שלא לעזוב את הרצועה לעת ההיא.
9. במהלך שנות עבודתו, הגיש בצלם מספר בקשות עבורו להיכנס לירושלים להשתלמויות מקצועיות במשרדיו, אך בקשות אלו מעולם לא אושרו, לא בשל נסיבות הקשורות לעותר עצמו, אלא בשל המדיניות הכללית של המשיבים, שלא אישרה כניסה לישראל בנסיבות אלו, אלא רק של נסיבות הומניטריות חריגות.
10. העותר 3 הינו תושב פלסטיני המתגורר ברצועת עזה, בן 34, נשוי ואב לשלוש בנות. העותר הינו בעל תואר ראשון בלימודי סוציולוגיה ופסיכולוגיה. מאז שנת 1999, עבד העותר 3 עבור עמותות שונות, תמיד כעובד שטח. מאז שנת 2006 עובד העותר בבצלם. בשנה זו ביקש בצלם בשמו ובשם עובד אחר להיכנס לישראל לצרכי עבודה. לבצלם נמסר שהבקשה אושרה ושני העובדים הגיעו למעבר "ארז". למעשה, התברר להם כי הם זומנו לחקירה ביטחונית, אשר ארכה שעות רבות ואשר בסופה הם הוחזרו לרצועה ללא כל נימוק או הסבר.
11. פניה נוספת של בצלם בענינם של העותר 3 ועובד אחר להיכנס לירושלים לשם השתלמות מקצועית אשר הוגשה לראשונה ביום 20.11.2006, נענתה ביום 17.12.2006 בשלילה בשל מניעה בטחונית.
12. בשל כך עתר בצלם לבית המשפט העליון במסגרת בג"ץ 10603/06 **בצלם ואח' נ' אלוף פיקוד הדרום ואח'**, ביום 21.12.2006 בבקשה להתיר את כניסת עובדיו לישראל ולגדה המערבית.

ביום 4.1.2007 התקיים הדיון בעתירה. לאחר שבית המשפט עיין בחוסר חסוי והעיר את הערותיו, מחקו באי-כוח העותרים את עתירתם.

13. מאז הגיש בצלם בקשות נוספות בשמו של העותר 3, אך הן לא אושרו כלל, שוב בשל המדיניות הכללית. מאז שנת 2011 לערך, הפסיק בצלם לשלוח בקשות לעובדי השטח המתגוררים ברצועת עזה, בשל חוסר התחלת שבהגשת בקשות אלה.

14. בשל השינוי שחל במדיניות ישראל באשר לכניסת אנשים וסחורות מרצועת עזה לישראל בחודש יוני 2010 ומאז כתיבת ופרסום קריטריונים ברורים לכניסת תושבים פלסטינים מרצועת עזה לישראל, קריטריונים המתעדכנים לאחרונה מידי חודש-חודשיים, החליט בצלם לשוב ולנסות להגיש בקשות עבור העותרים לשם קיום השתלמויות במשרדיהם.

ר' קישור לקריטריונים הנוכחים: סטאטוס הרשאות לכניסת פלסטינים לישראל. ליציאתם להו"ל ולמעברם בין אי"ש לבין רצועת עזה - יולי 2013

15. עבודתו של בצלם מבוססת במידה רבה על מידע שמגיע מתחקירני השטח הפלסטינים של הארגון. כיום מועסקים בבצלם תשעה עובדי שטח מן הגדה המערבית ושניים מרצועת עזה. כדי להכשיר את עובדי השטח, עורך בצלם הכשרות והשתלמויות לעובדיו מידי חודשים מספר. בעוד שעובדי השטח מהגדה המערבית זוכים להשתתף בהשתלמויות אלו באופן סדיר, עובדי השטח ברצועת עזה סובלים מחיסרון משמעותי, אשר מונע מהם לבצע את עבודתם על הצד הטוב ביותר. עוד פוגעת בטיב העבודה ובטיב הקשרים שבין הנהלת הארגון והגורמים המקצועיים לבין העותרים, העובדה שבעוד שישראלים ופלסטינים יכולים להיפגש בגדה המערבית, הרי שהדרך לתוך רצועת עזה חסומה במידה רבה בפני עובדיו הישראלים של בצלם. כך נוצרת מציאות בה הקשרים בין בצלם לעותרים, מתנהלים באופן עקיף בלבד.

למידע נוסף אודות "בצלם" ראה: www.btselem.org

16. העותרים הם עובדים ותיקים בבצלם. כאמור, מעולם לא עלה בידם להשתתף בהשתלמויות האמורות. הפעם תתמקד ההשתלמות וההכשרה המתוכננת לעותרים בצילומי וידאו ובנושאים טכנולוגיים נוספים, אשר לא ניתן להעבירם מרחוק אפילו באמצעים הטכנולוגיים המשוכללים אשר משמשים לצרכי תקשורת שאיננה בלתי-אמצעית. בנוסף, יעמיקו העותרים את היכרותם עם אופי העבודה במשרדי בצלם ועם אנשי הצוות אשר עובדים איתם באופן יום-יומי ושוטף וכמו כן תערך להם היכרות עם מאגרי המידע של הארגון שנגישים רק במשרדי בצלם.

17. כדי לאפשר לעותרים לשפר את יכולותיהם ולשמור על רמת עבודה אחידה ביניהם לבין עובדי השטח מהגדה המערבית, נשלחה בקשה באמצעות עמותת "גישה" (להלן: "העמותה"), למפקד מת"ק עזה ביום 29.7.2013 בשם, המבקש כי העותרים יצאו לצרכי עבודה והשתלמות מקצועית מטעם בצלם אשר ייערכו בירושלים בין התאריכים 18-22.2013. במכתב זה הוסברו הצורך והנחיצות של השתתפות העותרים בהשתלמות. במקביל, באותו היום, הלכו העותרים והגישו בקשה דומה בוועדה האזרחית הפלסטינית ברצועת עזה, על-פי הכללים הנהוגים.

העתק הבקשה מיום 29.7.2013 מצ"ב ומסומן נספח ע/1.

18. הבקשה נשלחה על-פי הוראות "נוהל מתן מענה לכניסת תושבים פלסטיניים מאוי"ש ומהרצועה לישראל- מתן הודעה מוקדמת בדבר אישור/סירוב הבקשה", אשר גובש על-ידי המשיבים במסגרת בג"ץ Avocats Sans Frontieres 4212/06 נ' אלוף פיקוד הדרום, (לא פורסם, מיום 28.6.2006). על-פי הנוהל תשובה סופית לבקשות תושבים פלסטיניים בעלות מועד קשיח וידוע מראש אשר נשלחו 14 ימי עבודה מראש – ייענו מינימום חמישה ימי עבודה מראש טרם מועד היציאה המבוקש. לפיכך, במכתב נתבקשה תשובה לא יאוחר מיום 11.8.2013 וזאת כדי לאפשר לעותרים "למצות את האפשרות לקבלת היתר בין היתר באמצעות עתירה לערכאות משפטיות", כפי שנכתב בסעיף 1 לנוהל האמור.

העתק נוהל מתן מענה, מצ"ב ומסומן נספח ע/2.

19. מיום משלוח המכתב ועד ליום הגשת העתירה, שוחחו עובדי העמותה מספר פעמים עם עובדי מת"ק עזה כדי לרזו את הטיפול בבקשה וכדי להזכיר להם כי עליהם לעמוד בתנאי הנוהל וליתן את תשובתם עד ליום 11.8.2013, אך ללא הועיל. כאשר לא התקבלה תשובה בערבו של יום ה-11.8.2013, לא היה מנוס מהגשת עתירה ובמועד זה דוקא, חמישה ימים טרם מועד היציאה המבוקש.

הטיעון המשפטי

מבוא

20. העתירה שבכותרת סובבת סביב בקשתם של תושבים פלסטיניים, המתגוררים ברצועת עזה, להיכנס לירושלים ביום 18.8.2013 לחמישה ימים מרוכזים של פגישות עבודה, היכרות והשתלמות בארגון הישראלי, בו הם עובדים זה שנים.

21. כניסת עובדי ארגונים בינלאומיים מרצועת עזה לישראל ולגדה המערבית מותרת באופן מפורש במסגרת הקריטריונים הנוכחיים במאותיהם, כפי שיודגם להלן. כלומר, המשיבים מכירים בצורך של ארגונים העוסקים רובם ככולם בעבודה הומניטרית, להזמין את עובדי השטח שלהם ברצועת עזה למשרדי הארגון הראשיים.

22. הבקשה הוגשה במתווה המינהלי הקבוע, במסגרת זמנים אשר נקבעה על-ידי המשיבים ולמרות זאת לא זכתה לכל מענה, במועד שנקבע במפורש על-ידי המשיבים עצמם.

מדיניות מעבר אנשים מרצועת עזה לישראל

23. כידוע, משלהי שנת 2000 מדינת ישראל אוכפת מדיניות של הגבלת תנועת אנשים מרצועת עזה ואליה דרך מעברי הגבול הנתונים תחת שליטתה. מגבלות אלו כוללות בין השאר הגבלות על תנועת אנשים בין ישראל לרצועת עזה. לפי המדיניות, מעבר בין עזה לבין ישראל מתאפשר במקרים רבים באמצעות משטר של היתרים בהתאם לקריטריונים אשר נקבעו מראש בהנחיות משרד הביטחון ובקובץ פקודות המתעדכן תדיר מטעם מתאם פעולות הממשלה בשטחים (להלן: מתפ"ש).

24. קובץ הפקודות מטעם מתפ"ש "פירוט סטאטוס ההרשאות ברצועת עזה" אשר מתעדכן מידי חודש-חודשיים לערך, מפרט את משטר ההגבלות וההיתרים התקף באותה עת כלפי האוכלוסייה האזרחית ברצועה. סעיף 13 בעמוד 13 לקובץ **מחודש יולי 2013** אשר כותרתו "תנועות ארב"ל, זרים ודיפלומטים" קובע מכסה של 400 עובדי ארב"ל (ארגונים בינלאומיים) לצרכי הארגונים.

25. אמנם, בצלם איננו ארגון בינלאומי, אלא ארגון ישראלי, אך כאמור, העובדה שקיימת מכסה כה גדולה, מצביעה על כך כי ברור למשיבים שעל עובדי ארגונים, תושבים פלסטינים, לצאת מעזה כדי להשתתף בפעילויות קצרות ופגישות עבודה עם מעסיקהם מחוץ לרצועת עזה. כאשר מדובר בעובדים פלסטינים של ארגונים ישראליים מדובר במתי מעט, אשר הצורך שלהם ושל הארגון הישראלי שמעסיק אותם זהה לצרכי הארגונים הבינלאומיים.

26. זאת ועוד. מנסיונה של הח"מ - מנהלת המחלקה המשפטית של עמותת "גישה", הפרקטיקה הנוהגת על ידי הרשויות הינה לאפשר את מעברם של עובדי שטח פלסטיניים לשטחי ישראל לצורך קיום פגישות עבודה עם הארגון הישראלי המעסיק. כך לדוגמא, עובד השטח של עמותת "גישה" נכנס לישראל מרצועת עזה לפחות פעם בשנה, וכך המצב מאז שעמותת "גישה" החלה להעסיק עובדי שטח בעזה בשנת 2007.

אי מתן מענה תוך חריגה מנהלים

27. במסגרת בג"ץ **Avocats Sans Frontieres** העיר בית המשפט העליון כי יש לבחון אפשרות למתן מענה מוקדם לבקשות של תושבי רצועת עזה, על מנת שתושבים אלו יוכלו למצות את האפשרות לקבלת היתר – בין היתר באמצעות פניה לערכאות משפטיות. בית המשפט המליץ על פרק זמן של בין 5-7 ימים בטרם מועד היציאה המתוכנן.

28. בסופו של יום, הביאו המשיבים אל העולם את הנוהל המוזכר לעיל אשר קובע מסגרת זמנים המחייבת את הרשויות במתן מענה לבקשות שעניינן כניסה לישראל לצורך השתתפות באירועים בעלי מועד קשיח וקבוע מראש. הנוהל קובע בין השאר, כי בקשה אשר הוגשה לפי הקריטריונים, הכוללת את מלוא האסמכתאות הנדרשות, המענה לה יינתן **מינימום 5 ימי עבודה מראש טרם מועד היציאה המבוקש**.

29. בקשת העותרים הוגשה בהתאם להוראות הנוהל (14 ימי עבודה טרם מועד היציאה המבוקש), היא כוללת את מלוא האסמכתאות הנדרשות עבור בקשה מסוג זה וממילא לא נטען אחרת על-ידי המשיבים בשום שלב, והיא עומדת בקריטריונים שנקבעו על-ידי המשיבים כפי שנקטבו בקובץ הפקודות שקישור אליו צורף לעתירה. הנוהל גם קובע במפורש כי מסגרת הזמן אמורה להספיק לכל הבדיקות הנדרשות לאישור הבקשה, כולל בדיקות גורמי הבטחון.

30. אכן, מסגרת הזמן הקבועה בנוהל הינה מסגרת זמן צפופה ביותר. יחד עם זאת, יש לזכור כי המשיבים הם אלו אשר קבעו אותה במסגרת בג"ץ **Avocats Sans Frontieres**, ולאור המלצות בית המשפט העליון. יש להניח שמהמשיבים ישבו על המדוכה טרם כתיבת הנוהל ואיזו כראוי בין זכויות התושבים הפלסטינים למיצועי הליכים ובין מסגרת הזמן הנחוצה להם לשם בחינת הבקשות. לפיכך, חובתם של המשיבים לפעול על פי הנהלים שהם עצמם קבעו.

לעניין זה יפים דבריו של כבוד השופט (בדימוס) יצחק זמיר:

"ארגון גדול ומורכב כמו השירות הציבורי לא יוכל לתפקד כנדרש לצורך מתן שירות נאמן ויעיל לציבור, אלא אם כן עובד הציבור יפעל לפי החוק ובהתאם להוראות שניתנו לו כדון. ארגון זה לא יוכל לתפקד כנדרש אם עובד ציבור, יהיה זה עובד מן השורה או מנהל המחלקה, יהיה רשאי, כל אימת שהחוק או ההוראה אינם נראים לו טובים וראויים, לבצע את תפקידו בניגוד לחוק או להוראה".

(ער"מ 6494/00 חזי נ' עיריית תל-אביב-יפו, פ"ד נד(5) 101, 106)

חובותיה של מדינת ישראל לתושבים פלסטינים המתגוררים ברצועת עזה

31. בבג"ץ 9132/07 אלבסיוני נ' ראש הממשלה (לא פורסם מיום 30.1.2008) בית המשפט העליון התייחס לשנינויים הנובעים מהמצב העובדתי והנורמטיבי ברצועת עזה לאחר יישומה של תכנית "ההתנתקות" וקבע מפורשות כי לישראל חובות הומניטאריות כלפי תושבי רצועת עזה, וכי חובותיה של ישראל כלפי תושבי עזה נובעות מעצם מצב הלחימה, כמו גם ממידת שליטתה של ישראל במעברי הגבול ומהתלות של רצועת עזה בישראל בשל שנות הכיבוש הארוכות של ישראל בעזה.
32. ההגעה להשתלמויות מקצועיות נכנסת בגדר החובות לאפשר קיום חיים תקינים, המפורטת בתקנה 43 לאמנת האג בדבר דיניה ומנהגיה של המלחמה ביבשה. עצם הכללת הקריטריון של יציאה מרצועת עזה לישראל לעובדי ארגונים הומניטריים, מצביעה על כך שישראל מכירה בחובתה זו.
33. יוער, כי כפועל יוצא מחובתה של ישראל לכבד את דיני הלחימה ברצועת עזה, עליה לאפשר לעותר 1, אשר חוקר ומתעד הפרות של דיני הלחימה שם, להכשיר את העותרים 2-3 על מנת שימלאו את תפקידיהם על הצד הטוב ביותר.

פגיעה בזכויות העותרים

34. ראשית, התממהותם של המשיבים במתן מענה לעותרים פוגעת בזכותם להביא את ענייניהם בפני הערכאות וזכותם למיצוי הליכים משפטיים העומדים לרשותם. מתן החלטה מאוחרת בבקשתם, עלולה לסתום את הגולל על בקשתם של העותרים לצאת להשתלמות האמורה, מבלי שתהיה להם כל אפשרות לערער עליה. כאשר העותרים יודעים האם בקשתם תענה בחיוב או בשלילה רק סמוך למועד נסיעתם, תישלל מהם למעשה האפשרות לפנות לערכאות, כיוון שמועד הנסיעה ממילא יחלוף, ועניינם יהפוך לתיאורטי.
35. הדבר נכון במיוחד לגבי העותר 3, אשר בשנת 2006 הושתה עליו מניעה בטחונית. האם אי מתן המענה מעיד על כך שבכוונת הרשויות לסרב לבקשתו בשל אותה מניעה בטחונית? האם אי מתן המענה הוא התרשלות בלבד? לו היה יודע העותר ויודעים באי-כוחו את התשובות לשאלות אלו, ברי כי היו מיטיבים להתכונן להליך המשפטי. אך כאשר דבר איננו ידוע, ולא ניתן לצפות מה ישיבו לבקשתו להיכנס לישראל נפגעת גם זכותו להליך הוגן, כאשר רק בבית המשפט נגלית לפניו עמדת המשיבים.

36. בהקשר זה ניתן רק לציין כי שש שנים ומחצה חלפו מאז הושתה המניעה הבטחונית על העותר 3 וכי הנסיבות באזור השתנו כליל. כעת יוצאים מידי חודש בחודשו אלפי תושבים פלסטיניים לישראל בעילות שונות, ובהן עובדי ארגונים בינלאומיים, אנשים היוצאים לצרכי עבודה, השתלמויות וכנסים ולא חולים ומלוויהם בלבד, כפי שהיה בשנים שלפני 2010. רק כדי לסבר את האוזן, על-פי נתונים רשמיים של המתפיש בחודש יוני 2013, נרשמו 5,777 יציאות של פלסטינים מרצועת עזה לישראל.

ר' קישור לדו"ח מחודש יוני: http://www.cogat.idf.il/Sip_Storage/FILES/9/4119.pdf

37. שנית, נפגעת גם זכותם של העותרים לחופש העיסוק, שהיא זכות יסוד חוקתית, שעקרונותיה חלים על המשיבים בטיפולם בבקשות מעין אלו. ראו חוק יסוד: חופש העיסוק. ראו גם, בין רבים אחרים, בג"ץ 1715/97 לשכת מנהלי ההשקעות נ' שר האוצר, פ"ד נא(4) 367, בעמ' 382; בג"ץ 987/94 יורנט קווי זהב (1992) בע"מ נ' שרת התקשורת, פ"ד מח(5) 412, בעמ' 434; בג"ץ 1/49 בז'רנו נ' שר המשטרה, פ"ד ב 80, בעמ' 82 ("לכל אדם קנויה זכות טבעית לעסוק בעבודה או במשלוח יד אשר יבחר לעצמו").

38. בעתירתו של פלסטיני שעבודתו נפגעה בשל אי הנפקת היתר מעבר נקבע כי חופש העיסוק כולל גם את החופש מהכבדה על העיסוק וכן את חופש התנועה הדרוש לשם עיסוק יעיל והולם במקצוע הנכבד (ר' בג"ץ 5627/02 סייף נ' לשכת העיתונות הממשלתית, פ"ד נח(5) 70, 75-76).

39. העותרים מבקשים להצטיין בעבודתם ולרכוש ידע נוסף, שיאפשר להם להשתלם בתחומים שבהם לא ניתן להכשירם מרחוק. כל עוד הם לא זוכים באופן סדיר להשתלמויות האמורות, נפגעת יכולתם לשרת את הארגון בו הם מועסקים ואף להגדיל את כישוריהם האישיים.

40. גם בצלם עצמו, ארגון ישראלי הפועל על מנת שפלסטינים יוכלו לחיות בכבוד תוך כיבוד זכויותיהם ולמען חברה ישראלית צודקת יותר, נפגע גם הוא. כאמור, עובדי השטח ובמיוחד אלו הפועלים ברצועת עזה, מנותקים לחלוטין מהארגון עצמו. שאיפותיו של הארגון לייעל ולשפר את עבודתו נתקלות בחומה בצורה של אי מתן מענה.

41. בצלם שואף להעמיק את היכרותם של עובדי השטח עם אופי העבודה במשרדיו, כך שייטיבו להבין את השימוש במידע שהם מספקים ובכך ישפרו את תפקודם. בצלם שואף, כמו כל ארגון, להעמיק את קשרי העבודה שלו עם כל עובדיו וכן להעמיק את הקשרים בין עובדי השטח מהגדה המערבית לעובדי השטח ברצועת עזה. בצלם שואף להעמיק את היכרותם של העותרים עם כל מאגרי המידע אשר מצויים אך ורק במשרדי בצלם.

42. כל אלו הן מטרות חשובות, אשר בצלם רואה בהן חשיבות עליונה לתפקוד הארגון כארגון, ולמען יוכלו העותרים להמשיך ולמלא את תפקידם החשוב כל-כך בשמירה על זכויות האדם של התושבים הפלסטינים ברצועת עזה.

האינטרס הציבורי

43. האינטרס הציבורי מחייב כי ארגונים כמו בצלם יוכלו להמשיך וליישם את חזונם. האינטרס

הציבורי מחייב כי במדינה דמוקרטית הרשויות לא ישימו מכשול בירוקרטי בלתי עביר, בפני ארגונים כגון בצלם, אשר טורחים ומביאים בפני הרשויות והציבור חומרים ודעות שאינם מושמעים על ידי גורמים אחרים בציבוריות הישראלית. זוהי מהותה של דמוקרטיה מהותית. יש מקום לכל דעה, לכל מצג וזאת כדי לעודד את חופש הביטוי אשר הוא נשמת אפה של הדמוקרטיה.

44. לא אחת, התיעוד שבוצע על ידי בצלם, באמצעות העותרים 2-3, סיפק לרשויות הבטחון ואכיפת החוק מידע חיוני על אודות פעולות הצבא, שבעקבותיו נפתחו חקירות אשר, בין היתר, בדקו את חומר הראיות שהביאו העותרים 2-3. במסגרת התכתבות תכופה עם רשויות הצבא. העותר 1 מביא בפני הרשויות מידע שמוביל לשיפור עבודתן של רשויות הצבא והיצמדותן לדרישות המשפט הבינלאומי. לציבור הישראלי אינטרס עליון בכך שמדינת ישראל תקבל את כל המידע הנחוץ לה, כדי להתאים את פעולותיה לחובות שלקחה על עצמה במסגרת המשפט ההומניטרי הבינלאומי.

45. ישראל מכירה בחשיבות פועלם של ארגוני זכויות אדם והיא אף מתהדרת בתפקיד החשוב שממלאים בה ארגוני זכויות האדם ובחופש הפעולה המלא שלהם. כך בדו"ח שהוגש בשנת 1998 לוועדה לזכויות האדם של האומות המאוחדות (בסעיף 588):

מדינת ישראל אינה מגבילה את זכותם של ארגונים לעסוק בפעילות לקידום זכויות אדם וכיבודן... ארגוני זכויות אדם נהנים באופן מלא מן הזכות להתאגד ולקדם את מטרותיהם השונות. קיימים עשרות ארגונים הפועלים בחופשיות ובהצלחה בכל תחומי זכויות אדם, ובכללם האגודה לזכויות אדם בישראל, מספר ארגונים המקדמים זכויות של ערבים, קואליציה של 53 ארגונים שונים הפועלים בתחום של זכויות ילדים, מעל 100 ארגונים העוסקים בזכויות של נשים, המרכז לפעילות דתית של התנועה ליהדות מתקדמת וארגונים אחרים המעורבים בנושאים קשורים לחופש הדת, וארגונים הפועלים לקידום זכויותיהם של מוגבלים, הומוסקסואלים, מייעוטים, ארגונים הפועלים לקידום חופש המידע והדיבור ועוד ועוד. קבוצות אלו מילאו תפקיד מכריע בפיתוח דיני זכויות אדם בישראל. הם הגישו עצומות ופעלו במתן ייעוץ משפטי במספר גדול של פסקי דין של בית המשפט העליון בעניינים הנוגעים לזכויות אדם. הם גם מעורבים בצורה משמעותית בשדלנות של חקיקה, ובאמצעות חברי כנסת – ביוזמות חקיקה הנוגעות לזכויות אדם. הדו"חות והוועידות שלהם זוכים לכיסוי נרחב בתקשורת, ופרסומיהם מופצים בחופשיות בישראל ובחו"ל. הם משתפים פעולה עם ארגונים בינלאומיים לזכויות-אדם, ומקיימים פעילות מגוונת של פרסומת ואיסוף תרומות בחוץ לארץ. פעילותם של ארגונים לזכויות אדם אינה מוגבלת בכל דרך שהיא ע"י רשויות ממשלתיות.

46. ארגוני זכויות האדם הם נדבך חשוב בהבטחת זכויות האדם. למדינה ולציבור אינטרס מובהק בפעילותם של ארגונים אלו ובקידומם, גם אם דברי הארגון אינם תמיד נוחים לאוזן הציבורית.

47. האינטרס הציבורי אף מחייב כי הרשויות יפנימו כי עליהן לעמוד בכללים המנהליים שהן עצמן קבעו וזאת במיוחד לאור העובדה שהכללים נקבעו במסגרת הליך משפטי שהתנהל בבית המשפט העליון.

סיכום

48. מדובר בבקשתם של שני עובדי השטח של בצלם ברצועת עזה, אשר מנותקים לחלוטין מהארגון המעסיק אותם. בקשתם הוגשה על-פי כל הכללים שנקבעו על-יד המשיבים ובקשתם אף עומדת בקריטריונים שנקבעו על ידי המשיבים. מהות הבקשה היא לצאת לפגישות עבודה והשתלמות הכרחית במשרדי הארגון בירושלים. העותרים ישהו בישראל למשך חמישה ימים וארבעה לילות וישובו לביתם, למשפחתם ולעבודתם ברצועת עזה.

49. למרות זאת, המשיבים לא עמדו בכללים שהם עצמם קבעו וחדלו מלהשיב לבקשת העותרים. לפיכך, מוגשת עתירה זו לבית המשפט הנכבד, בהליך מיותר שמבזבז את זמנם היקר של בית המשפט, של באי-כוח המדינה ושל באי-כוח העותרים. לו היו המשיבים מתנהלים על-פי כללי מינהל תקין שנקבעו על ידם, ועונים במועד, לא היתה עתירה זו באה לעולם.

50. עתירה זו נתמכת, בין היתר, בהצהרות העותרים 2-3 שנחתמו בפני עורך דין ברצועת עזה ונשלח לח"מ, לאחר תיאום טלפוני. בשל הקושי בקיום מפגשים בין העותרים לבין באי-כוחו, בית משפט נכבד זה מתבקש לקבל את הצהרת העותרים ואת יפוי הכוח שנחתמו ונשלחו בפקס.

51. מכל הטעמים הללו מתבקש בית-המשפט הנכבד להורות למשיבים להשיב לבקשת העותרים ולתאם את כניסתם לישראל ליום 18.8.2013, כמבוקש בראש העתירה, ולחייב את המשיבים בהוצאות העותרים ושכ"ט כדין.